

Ἰστατο ὄρθιος πλησίον τῆς Γιλβέρτης παρατηρῶν μὲ βλέμμα ἀφρημένον—τὸ ὁποῖον ἐξικνεῖτο καὶ πέραν — τὴν μικρὰν δεξικμενὴν τοῦ κηπαρίου, ἐντὸς τοῦ ὕδατος τῆς ὑποίας διήρχοντο οἱ ἰχθύς ταχέως ὡς ἀργυρᾶ βέλη.

Ἡ Γιλβέρτη συνησθάνετο πόσῃν ἀτομικὴν πικρίαν περιεῖχον αἱ παραβολαὶ ἅς ἐποίει ὁ Ροβέρτος μεταξὺ τοῦ βίου καὶ τῆς ναυαγησάσης λέμβου τῶν ἀλιέων τῆς Τρουβίλλης. Καὶ αὐτῆς ἐπίσης τὸ βλέμμα ἐφέρετο πέραν τοῦ μικροῦ ἐκείνου πρασίνου καὶ ἀνθηροῦ κήπου, τοῦ φαιδροτάτου ὑπὸ τὸν λαμπρὸν τοῦ θέρους οὐρανόν, πρὸς τὴν παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Χάριτος δεινροστοιχίαν καὶ ἔβλεπε τὸ παιδίον, τὸ μικρὸν ἐκείνο κοράσιον, περὶ οὐ οὐδέποτε ὁ κ. δὲ Μομβρέν τῇ εἶχε ὁμιλήσει.

Ἐκ τῆς ὀδύνης ἦν αὐτῇ ἡ ἰδία ἐδοκιμαζέσθον δὲν ἐτόλμα νὰ ὁμολογήσῃ ἡσθάνετο ὅτι αὐτῇ ἦτο ἡ ἀφορμὴ ἐξ ἧς ἔπασχεν ὁ Ροβέρτος. Τὸ ὠχρὸν καὶ καταβεβλημένον πρόσωπον τοῦ νεαροῦ κόμητος ἐφαίνετο αὐτῇ τὴν πρῶταν ἐκείνην ἐπι μᾶλλον τεθλιμμένον καὶ χαῦνον. Οὐλίψις τις ἴσως εἶχε διέλθει ἐπ' αὐτοῦ ἀπὸ πρῶιας. Ἡ Γιλβέρτη ἡσθάνετο τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὸν ἐρωτήσῃ διὰ νὰ μάθῃ ἀκουσίως ἐπίστευεν ὅτι ἠδύνατο αὐτῇ νὰ καταπραύνη τὴν λύπην ἐκείνην, νὰ τὴν παρηγορήσῃ. Τοῦλάχιστον θὰ προσεπάθει νὰ τὸ κατορθώσῃ.

Ὁ κ. δὲ Μομβρέν ἀνύψωσεν αἶφνης τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπε μετὰ τόνου λυπήσαντος τὴν νεανίδα.

— Ἀλλὰ τί σημαίνει... Τόσον τὸ χειρότερον δι' ἐκείνους, οἵτινες δὲν γνωρίζουν νὰ διευθύνωσι τὴν λέμβον των... Καὶ ἡ ἀδεξιότης τιμωρεῖται ὅπως καὶ ἡ κακοπιστία... κάποτε μάλιστα καὶ χειρότερον!

Καὶ ἔτεινεν ἤδη μηχανικῶς τὴν χεῖρα πρὸς τὴν Γιλβέρτην ὅπως τὴν ἀποχαιρετίσῃ, ὅτε ἀκριβῶς κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ κηπαρίου, ὁ Γκενώ, ὅστις εἶχε τελειώσει τὰς πρὸς τὸν ταγματάρχην συμβουλάς του ἐνεφανίσθη καὶ ἐσταμάτησε διὰ μιᾶς ἰδὼν τὸ κίνημα.

— Ὁ κ. δὲ Μομβρέν! εἶπεν ἔκθαμβος... Μπα!..

— Ποῦ εἶνε ὁ κ. δὲ Μομβρέν; ἠρώτησεν ὁ Βερδιέ.

Ὁ κτηνίατρος ἦτο τόσον ἐκπληκτος, ὥστε δὲν ἀπήντησεν, ἠρέσθη δὲ μόνον νὰ δείξῃ διὰ τοῦ δακτύλου τὸν νεαρὸν κόμητα καὶ τὴν Γιλβέρτην πρὸς τὸν Βερδιέ.

— Ἄ! εἶπεν ὁ ταγματάρχης, εἶνε ὁ κ. δὲ Μομβρέν υἱός... Ἐνόμιζα ὅτι ἦτο ὁ μαρκήσιος... καὶ ἐπειδὴ δὲν γνωρίζω τὸν μαρκήσιον...

— Λειπόν, ἠρώτησεν ὁ Γκενώ μὲ τὴν ἐπι-

πλαστον ἀφέλειάν του, τὸν κόμητα τὸν γνωρίζετε;

— Ὑπηρετεῖ ὑπὸ τὰς διαταγὰς μου κατὰ τὸ 1870.

— Καὶ κατόπιν;

— Κατόπιν... τὸν εἶδα πολὺ σπανίως. Ἀλλὰ τὸν ἐκτιμῶ ὑπερβολικὰ καὶ τὸν ἀγαπῶ πολὺ.

Ὁ κτηνίατρος δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ μειδιάμα ἀνελθὸν εἰς τὰ κόκκινα χεῖλη του, ἐπειδὴ δὲ ἦτο κάπως ἀνεπτυγμένος, ἐσκέφθη ἐνδομύχως ὅτι οἱ κηδεμόνες ἢ οἱ σύζυγοι, ὁ Βάρθολος ἢ ὁ Σγαναρέλλος πάντοτε εἶνε οἱ αὐτοί!

— Ὁ καυμένος ὁ ταγματάρχης! εἶπε καθ' ἑαυτόν. Ἀρκεῖ ὅμως νὰ μὴ εἶνε τόσον τυφλὸς καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν.

— Θέλετε ν' ἀκούσῃτε τὴν γνώμην μου; εἶπε τότε πρὸς τὸν ταγματάρχην ὑπολήπτεσθε αὐτὸν καὶ ἀγαπᾶτέ τον ὅσον θέλετε εἰς τὸν ἰδιωτικὸν σας βίον, τὸν κ. δὲ Μομβρέν, ἀλλὰ μὴ τὸ λέγετε πολὺ φανερά. Φίλους του δὲν πρέπει νὰ ἔχη τις παρὰ εἰς τὸ κόμμα του. Καὶ πάλιν!... Ἐξαρτᾶται καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὰς ἀποχρώσεις!..

(Ἔπεται συνέχεια).

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἡ ἔναρξις τοῦ θέρους.—Ἰδιοτροπία τοῦ ἔαρος.—Ὁ τέτις καὶ οἱ πρόδρομοι τοῦ θέρους.—Δίματρά ἐντομολογία.—Τὰ εὐεργετήματα τῶν κωνόπων καὶ ἡ δημιουργία τῶν φύλλων.—Ὀπώραι.—Τὰ κερῖσια καὶ μία τουρκικὴ παροιμία.—Τὸ θέρος ἐν τῷ μαγεύσει.—Στρυχὸς ὁ λυκοπέρικος.—Αἱ πατάται καὶ ὁ Κυβερνήτης.—Ὁ καύσων ἐν Ἀθήναις.—Τὸ θέρος ἐπὶ Τουρκοκρατίας.—«Κη» ἄλλος διὰ τὸν Περαιά! —Τὰ εὖε Φάληρα καὶ οἱ λουόμενοι.—Ἡ Κηρισία.

Πότε ἄρχεται ἀκριβῶς ἡ ἐποχὴ τοῦ θέρους ἐν Ἀθήναις εἶνε δύσκολον νὰ ὁρισθῇ. Ἄν ἀνατρέξῃ τις εἰς τὰ ἡμερολόγια, θὰ εὕρῃ ἐν αὐτοῖς τὴν στερεότυπον φράσιν: «τὸ θέρος ἄρχεται τὴν 9)21 Ἰουνίου, τὴν τὰδε ὥραν, τόσα λεπτὰ πρῶτα, τόσα λεπτὰ δεύτερα» ἀλλ' ἡ μαθηματικὴ αὕτη ἀκρίβεια, ἂν ἰσχύῃ διὰ τὴν ἀστρονομίαν, δὲν ἔχει καμμίαν ἐφαρμογὴν εἰς τὴν πραγματικότητα. Τὸ κατ' ἐξοχὴν εὐμετάβολον κλίμα τῶν Ἀθηναίων διαψεύδει ἐνίοτε λίαν ἀποτόμως τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἡμερολογίων, πολλάκις δὲ πολὺ πρὸ τῆς τεταγμένης ἡμέρας, μῆνα ἢ δὲλόκληρον κάποτε τὸ ξανθὸν θέρος κυριαρχεῖ ἤδη ἐπὶ τῆς πεδιάδος τῆς Ἀττικῆς, ἐνῶ τ' ἀνάπαλιν ἄλλοτε παρέρχεται καὶ τὸ τελευταῖον δευτερόλεπτον τῆς ἀναγραφόμενης διὰ τὴν ἔναρξιν του ἡμερομηνίας καὶ ἐπὶ τῶν ὁρέων ἐπικαθεται ἀκόμη τὸ φάσμα τοῦ δυστρόπου χειμῶνος. Λέγω τοῦ χειμῶνος, καὶ οὐχὶ τοῦ ἔαρος. Ἡ

παρεμβολή τῆς χαριέσσης καὶ ποιητικῆς αὐτῆς ὥρας μεταξὺ τοῦ χειμερίου παγετοῦ καὶ τῶν θερινῶν καυμάτων ἀποβαίνει σχεδὸν χιμαίρικῆ· τὸ ἡμερον θάλπος τῆς, ἡ εὐκρατος θερμοκρασία τῆς, ἡ χλιαρὰ καὶ μυρσβόλος αὔρα, ἡ διαδεχομένη τὸ ἀπηνές πνεῦμα τῆς θυέλλης εἶνε δῶρα δι' ὧν ἐπροίκισαν τὸ ἔαρ ἐν τῇ χώρᾳ μας ἡ ποιητικὴ φαντασία μᾶλλον ἢ ἡ φύσις. Εἶνε ἀληθές ὅτι τὴν ἔλευσίν του χαιρετίζει ἀείποτε στερεοτύπως ἡ καθημερινὴ χρονολογία, ἄδουσα ὅπως τὰ ἡμιχόρια τῶν Βενέτων καὶ Πρασίνων ἐν τῷ Ἴπποδρόμῳ :

Ἴδε τὸ ἔαρ τὸ καλὸν πάλιν ἐπανατέλλει,
Φέρον ὑγίαν καὶ χαρὰν καὶ τὴν εὐημερίαν.

Ἄλλ' εἶνε ἀληθές ἐπίσης ὅτι αἱ κωτίλαι χελιδόνες αἱ ἄγουσαι «καλὰς ὥρας καὶ καλοὺς ἐνιαυτούς» ἀφικνούμεναι εἰς τὴν χώραν μας ὑπερπόντιοι δικαιοῦνται νὰ νομίζωσιν ὅτι ἐπλανήθησαν περὶ τὴν πορείαν ἢ περὶ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου καὶ θὰ ἐπέστρεφον προθύμως εἰς τὰ κλίμακα ἐξ ὧν προῆλθον, ἂν εὕρισκον πάλιν τοὺς ἀγαθοὺς γεράνους, τοὺς συγκαταβητικούς ἀεροπόρους, τοὺς μεταφέροντας εὐσπλάγχχως, κατὰ τὴν κοινὴν δοξασίαν, τὰ κεκμηκότα μικρὰ πτηνὰ ἐπὶ τῶν εὐρειῶν πτερυγῶν των. Διότι ὡς νὰ συνεμορφουτο τὸ ἔαρ μὲ τὸν ἐθνικὸν ἡμῶν χαρακτήρα, ἀποστέργει τὴν μέσην ὁδὸν καὶ τὴν μετριοπάθειαν καὶ ἡ συνεχίζει τὰς ἀγρίας παρκαδόσεις τοῦ χειμῶνος ἢ προλαμβάνει τ' ἀνηλεῆ καύματα τοῦ θέρους, καὶ δὲ μὲν ὁ βορρᾶς ἢ ὁ καικίας πνέουσι σφοδρῶς ἀναστατούντες τὴν γῆν καὶ τὰ πελάγη, ὅτε δὲ ὁ Φοῖβος ἐξαποστέλλει τὰ φονικώτερα τῶν βελῶν του, ὡς νὰ καταδιώκῃ ἀκόμη τὸν ἀποτρόπαιον Πύθωνα...

Ἄλλ' ὅτε αἱ ἐποχαὶ τοῦ ἔτους ἀκολουθοῦσι τὴν κανονικὴν πορείαν, ἔχει καὶ τὸ θέρος τοὺς προαγγέλους του. Ὁ γνωστότερος καὶ ποιητικώτερος αὐτῶν εἶνε ὁ τέττιξ, ὁ ἀκοίμητος ψάλτης, ὁ ἀδίκως διασυρθείς καὶ συκοφαντηθείς παρὰ τοῦ μυθογράφου ὡς ζητήσας δῆθεν παρὰ τοῦ φιλοπόνου καὶ προνοητικοῦ μύρμηκος πρὸς διατροφήν του κόκκους σίτου, τοὺς ὁποίους οὐδέποτε τρώγει.

Ὁ θέλων ὁμως ν' ἀκούσῃ τὸ ἀσίγητον ἄσμα τοῦ ἀκηθοῦς ἀλλὰ καὶ ὀλιγαρκοῦς αὐτοῦ ψάλτου ὅστις κατὰ τὸν Ἀνακρίοντα

ὀλίγην δρῶσον πεπωκῶς
βασιλεὺς ὅπως αἰεῖδει

πρέπει νὰ ἐξέλθῃ τῆς πόλεως, νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰ σκιερὰ κρησφύγετα τῶν κήπων, εἰς τὰς συνηρεφεῖς λόχμας τοῦ ἐλκιδῶνος. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ καύσων καθιστᾷ τοὺς ἀνθρώπους δυσκινήτους, ὅλοι δὲ δὲν αἰσθάνονται διαθέσιν πρὸς τοιαύ-

τας εἰδυλλιακὰς ἐκδρομάς, τὴν προσέγγισιν τοῦ θέρους ἀναλαμβάνουσι ν' ἀναγγείλωσιν εἰς τὸ ταλαίπωρον τῶν θροτῶν γένος ἕτερον ἔντομα ἤτον ποιητικὰ καὶ μᾶλλον ἐπιβλαβῆ. Ὁ τέττιξ ἐπὶ τέλους οὐδένα βλάπτει. Τὸ ἴσον καὶ μονότονον ἄσμα του βαυκαλίζει μάλιστα ἡδέως τοὺς ὑπὸ τὴν παχείαν σκιάν ἀναπαυομένους ἐργάτας κατὰ τὰς φλογεράς τῆς μεσημβρίας ὥρας. Ἄλλὰ τὰ ἄλλα ἐκεῖνα κατάρχτα ζωῦφια ἐννοοῦν νὰ ἔλθωσιν εἰς πολὺ στενοτέρας σχέσεις μὲ τὸ ἄτομόν μας καὶ δὲν ὑπάρχει ἐχθρὸς φοβερώτερος αὐτῶν τοῦ ὕπνου μας. Ἡ πρώτη θερινὴ θερμότης ἐμφυσᾷ ζωὴν εἰς τὰ σκοτεινὰ καταφύγια, ὅπου εὕρισκοντο νεναρκωμένα καὶ ἀμέσως συνταράσσονται αἱ αἰμοδιψεῖς αὐτῶν στρατιάι. Ἡ θηριωδία των εἶνε ἀκατάσχετος ἢ ἐπιμονή των ἀκατανίκητος καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς κτίσεως, ὡς ἀσμενίζει γ' ἀποκαλῆ ἑαυτὸν ὁ ἀνθρωπος, ὁ ἀντιμετωπίζων εὐθαρσῶς καὶ νικηφόρος τ' ἀγριώτατα τῶν θηρίων, εἶνε ἀνίσχυρος πολλάκις νὰ παλαίσῃ κατὰ τῶν ἀπηνῶν πτερωτῶν αὐλητῶν, κατὰ τῶν ἀπεχθῶν αἰμοδόρων βρυκολάκων, τῶν ἐμφωλευόντων εἰς τὰς ραγάδας τῆς κλίνης ἢ τοῦ δωματίου του, κατὰ τῶν εὐκινήτων μικροσκοπικῶν δαιμόνων, οἵτινες σκιρτῶσι πῆριξ καὶ ἐξοιδαίνουσι τὸ δέσμα του διὰ τῶν ἀοράτων δηγημάτων αὐτῶν. Εἶνε αἱ μᾶστιγες τοῦ ἀνθρωπίνου γένους εἰς ὅλας τὰς χώρας καὶ εἰς ὅλα τὰ κλίμακα. Παντοῦ ὅπου μετέβη καὶ ἐγκατέστη ἡ ἀνθρωπότης, παρηκολούθησαν αὐτὴν καὶ οἱ ἀμείλικτοι αὐτοὶ ἐχθροὶ τῆς, οὐδ' ἀνεχαίτισεν ἡ θάλασσα τὴν ἐστρατείαν των, ὡς γινώσκουσι καλῶς οἱ ἐπιβάται τῶν ἀτμοπλοίων. Πολλάκις βεβαίως κατὰ τὰς θερινὰς νύκτας, ὅτε ἡ ἀτμόσφαιρα διατηρεῖ ἀκόμη θερμοκρασίαν καμίνου καὶ ἡ στρωμνὴ φαίνεται πεπυρακτωμένη καὶ τὸν λυσίπονον ὕπνου, ὃν ἐπιζητεῖ τὸ κεκμηκὸς σῶμα ἐπιβουλεύεται ἡ ἀγρία ἐπίθεσις τῶν ἀφκνῶν αὐτῶν τεράτων, ἔτυχε καθεὶς νὰ ὄνειροπολήσῃ τὴν δρῶσον καὶ τὴν ἡρεμον ἀνάπαυσιν τῶν ὑπερβορείων χωρῶν. Φεῦ! μάταιος καὶ ἀνέφικτος πόθος! Οὐδ' αὐταὶ αἱ χῶραι εἶνε ἀπηλλαγμέναι τῶν τοιούτων νυκτερινῶν ἐνοχλήσεων. Ὁ γάλλος περιηγητὴς Ἐνώ, ὁ ἐπιχειρήσας πρό τινων ἐτῶν τολμηρὰν ἐκδρομὴν μέχρι Λαπονίας, βεβαίως ὅτι ἀποφασίσας νὰ κοιμηθῆ ἐν ὥρᾳ θέρους εἰς τὸ ὑπαιθρον, διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν μεμολυσμένην ἀτμόσφαιραν τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐν τὸς τῆς σκηνῆς τῶν φιλοξενούντων αὐτὸν Λαπόνων, προτεβλήθη ὑπὸ σμήνους κωνώπων, ὧν ἡ ἀγριότης ὑπερέβαινε κατὰ πολὺ τὴν τῶν αὐτῶν ἐντόμων τῶν μεσημβρινῶν χωρῶν. Ἡ πάσχουσα ἀπανταχῶ ἐκ τῶν κακοτρόπων αὐτῶν μικρῶν ὄντων ἀνθρωπότης ἀνέκαθεν ἀσχάλλουσα καὶ ἀποροῦσα ἐρωτᾷ διατὶ ἐπλάσθησαν αὐτὰ

καί τινα σκοπὸν πληροῦσιν ἐν τῇ Δημιουργίᾳ. Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην εἰσέτι δὲν ἐδόθη ἀπάντησις· οὐχ ἤττον Σουηδὸς τις φυσιοδίφης ἐπεχείρησέ ποτε νὰ ἐξαγνίσῃ τοὺς μισητοὺς κώνωπας καὶ τοὺς ἀποτροπαίους κόρεις ἰσχυρίζομενος ὅτι διὰ τῶν ἀνεπαισθήτων ἀφαιμάξεων σώζουσι πολλοὺς ὑπεραιμικούς ἀπὸ ἐνδεχομένης κατὰ τὸν ὕπνον συμφορῆσεως ἢ ἀποπληξίαις. Ἐγνωστον κατὰ πόσον ἀληθεύει ἡ ἀλλόκοτος αὕτη ὑπεράσπισις· τὸ βέβαιον εἶνε ὅμως ὅτι καὶ ἂν κατὰ πάντα ἦτο σύμφωνος μετὰ τὴν ἀληθειαν, αὐτοὶ πρῶτοι οἱ διασωζόμενοι δὲν θὰ ἐπέιθοντο νὰ ὀφείλωσι χάριτας πρὸς τοὺς ἀποτροπαίους αὐτοὺς φλεβοτόμους. Τῇ ἀληθείᾳ ἂν ἀναλογισθῆ τις ὅποιον πραγματικὸν φόρον αἵματος πληρώνει πρὸς αὐτοὺς τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀντὶ τῆς λίαν προβληματικῆς εὐεργεσίας των, ἂν ἀναλογισθῆ ὅτι τὸ αἷμα τὸ ἐκμυζώμενον καθ' ἡμέραν καθ' ἅπασαν τὴν γῆν παρὰ τῶν διαφόρων ἀπλήστων ἐντόμων δὲν ἐχύθη ἴσως εἰς οὐδεμίαν μυριόνεκρον μάχην, δικαιοῦται νὰ ἐχθαίρῃ τοὺς μικροὺς αὐτοὺς αἰμοδιψεῖς τυράννους τοῦ θέρους περισσότερο ἀπὸ τὸν Ταμερλάνον καὶ πάντα ἄγριον κατακτητήν. Διὰ τοὺς φύλλους δὲν ὑπάρχει ἐλαφροντικός τις ἰσχυρισμὸς τῆς ἐπιστήμης, ἐκτὸς ἂν συμπεριλαμβανῶνται καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν γενικὴν κατηγορίαν μετὰ τῶν λοιπῶν ὁμοίων τῶν ἐντόμων. Ὑπάρχει ὅμως δι' αὐτοὺς μία παράδοσις ἑλληνική, ἣτις ἐπίκαιρον εἶνε ἐνταῦθα ν' ἀναγραφῆ. Μίαν ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς περπατῶν μετὰ τῶν μαθητῶν του εἶδε γυναϊκάς τινὰς ἐν ὄκηρῳ ἰσταμένας. Ἡ ἀκηδεία εἶνε ἐν τῶν θανασίμων ἀμαρτημάτων καὶ διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἀνθρώπος ἐλυπήθη.

— Διατί στέκουν ἀργαί; ἠρώτησεν.

— Διότι δὲν ἔχουν καμμίαν ἀσχολίαν.

— Ἄ! τότε θὰ στείλω ἐγὼ εἰς αὐτὰς ἀσχολίαν!

Καὶ ἅμ' ἔπος ἅμ' ἔργον. Σμῆνος φύλλων ἐπέπεσεν αἴφνης κατὰ τῶν ὄκηρῶν γυναϊκῶν καὶ αἱ πρῶην ἀδρανεῖς χεῖρές των ἀνέλαβον ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης πυρετώδη ἐργασίαν. Ὡστε, ἂν ἡ παράδοσις δὲν ψεύδεται, εἰς τὴν γυναϊκα ὀφείλομεν παρεκτός τοῦ προπατορικῶ ἀμαρτηματος καὶ τὸ δεινὸν αὐτό, ἐξ οὗ ταλαιπωρεῖται τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. Πλὴν ἄς ἡμεθα δίκαιοι· ἡ πρόξενος αὐτοῦ γυνὴ τιμωρεῖται πολὺ ὀδυνηρότερον ἢ ὁ ἀνὴρ διὰ τὸ νέον αὐτῆς σφάλμα.

Ἄλλ' ἡ ἐντομολογία παρέσυρεν ἡμᾶς ἐπὶ πολὺ, καιρὸς δὲ εἶνε νὰ στραφῆ ὁ λόγος ἡμῶν περὶ θέματα τερπνότερα. Διότι εὐτυχῶς ἂν τὸ θέρος ἔχῃ τὰς ἐνοχλήσεις του, ἔχει ἀφ' ἐτέρου καὶ τὰ δῶρά του, ἅτινα παρασκευάζει τὸ μέγα ἐργαστήριον τῆς φύσεως, ἐνόσφ διαρκεῖ ἡ λεηλυθὴ ἐπάσις τοῦ χειμῶνος καὶ τὸ θαλερὸν σφρῖ-

γος τῆς ἀνοιξείως. Τὸ ἔαρ ποιητικώτερον παρέχει ἡμῖν χρώματα καὶ ἀρώματα ἀνθέων· τὸ θέρος ὑλιστικώτερον χορηγεῖ εἰς τὴν γεῦσιν τὴν ἀπόλαυσιν τῶν εὐχύμων καρπῶν του. Ἴδετε τὰ ὀπωροπωλεῖα· μέχρι τῆς χθῆς ὁ μόνος πλούτος των συνίστατο εἰς μερικὰ σκληρὰ κάρυα καὶ ἀμύγδαλα, εἰς μερικὰ κάστανα καὶ ἰσχνὰ δαμάσκηνα, εἰς ρῥοδιά τινα, ὡσεὶ ἐκ ναστοχάρτου, εἰς βώλους σταφίδος ὡσεὶ ὀρυκτῆς ἐκ τῆς πολυκαιρίας, εἰς πορτοκάλια τινα ὧν ἡ ὑπὸ παχὺν φλοιὸν ὑποκρυπτομένη σὰρξ εἶνε σπογγώδης καὶ ἄνευ ὀποῦ. Ἄλλ' ἰδοὺ τὸ θέρος ἄρχεται παρέχον τὰ πολυειδῆ του δῶρα κατὰ δόσεις καὶ περιόδους καὶ πρῶτα πρῶτα ἐμφανίζονται μετὰξὺ τοῦ σωροῦ τῶν ξηρῶν καρπῶν ὡς πρωτόλεια τῆς θερινῆς παραγωγῆς τὰ κιτρινωπά μέσπιλα. Δὲν εἶνε πολὺ εὐχάριστος ἡ ὑπόξυνος γεῦσις των, ἄπαγε! ἀλλ' εἶνε ἡ πρώτη νωπὴ ὀπώρα καὶ ἡ ἐμφάνισις της εἶνε παρήγορος ὑπόσχεσις. Τῷ ὄντι μετ' ὀλίγον ἐμφανίζονται ἡμῶν τὰ εὖσομα χαμαικέρασα καὶ τὰ ροδοκόκκινα κεράσια· ἐκεῖνα σπάνια, ἀκριθὰ, ἐντὸς καλαθίσκων προωρισμένα διὰ τὰς τραπέζας τῶν ἀβροδαίτων, ταῦτα ἄφθονα, δημοκρατικώτερα, εὐφραίνοντα τὴν ὄρασιν ὅτε κρέμανται ὡς κοράλλια ἀθύρματα ἐντὸς τοῦ βαθέος πρασίνου φυλλώματος τοῦ δένδρου των, πρὶν θέλῃσι τὸν οὐρανίσκον. Καίτοι δὲ οἱ Τοῦρκοι, οἱ ἄλλως τε ἐπὶ ζητημάτων γαστριμαργίας καλοὶ ἐκτιμηταί, παραδόξως καταφρονοῦσι τὸν καρπὸν τοῦτον, λέγοντες ἐν παροιμίᾳ ὅτι ὁ χειρότερος καρπὸς εἶνε τὸ κεράσιον (*κεράζ*), τὸ χειρότερον πτηνὸν εἶνε ἡ χῆν (*καζ*) καὶ ὁ χειρότερος ἀνθρώπος ὁ Λαζὸς (*Λαζ*), οὐχ ἤττον τὰ κεράσια, δι' ὧν ἐπροίκισε τὴν Εὐρώπην ὁ περιβόητος Λούκουλλος ἐξ Ἀρμενίας μετενεγκὼν τὸ δένδρον, ὡς ἰστορεῖται, εἶνε καρπὸς ἀγαπητὸς παρ' ἡμῖν. Οἱ μικροὶ πυρῆνές των συναζόμενοι χρησιμεύουσιν ὡς ἀντικείμενον παιδιῶν εἰς πολλὰ τῆς Ἑλλάδος μέρη, εἰς δὲ τὰ δημοτικά μας ἄσματὰ τοῦ Μᾶη τὰ κεράσια εὐαρμόστως ὁμοιοκαταληκτοῦντα μετὰ τὰ κοράσια διαδραματίζουσι μέρος ἐπίσημον. Μετ' αὐτὰ ἔρχονται τὰ βερούκοκκα, τὰ δαμάσκηνα, τὰ ἄπια, τὰ μῆλα, οἱ πέπονες καὶ ὑδροπέπονες, τὰ ροδάκινα, τὰ σύκα, ὧν ἕκαστον ἐκ περιτροπῆς κυριαρχεῖ ἐπὶ τῆς τραπέζης ἕως ὅτου ἐπισκιάσῃ τὰ πάντα ἡ ἐμφάνισις τῆς σταφυλῆς, ἡγεμονίδος κεκηρυγμένης τῶν καρπῶν, ἧς ἡ βασιλεία διατηρεῖται καὶ ἐπὶ χρόνον μακρότερον. Ἄν δὲ ἀπὸ τῶν ἀβρῶν τούτων ἐντροφημάτων τῆς γεύσεως μεταπέσωμεν εἰς τὰ πεζότερα ἀλλὰ χρησιμώτερα προϊόντα τῆς κηπουρικῆς, θὰ εὐρωμεν δαψίλειαν ἔχουσαν εὐεργετικά ἀποτελέσματα ἐπὶ τῶν μαγειρικῶν κύκλων. Δὲν εἶνε ἀνάγκη ν' ἀπαριθμήσωμεν τὰ ποικίλα εἶδη τοῦ χλωροῦ

φορτίου, ὅπερ περιάγουσιν ἐπὶ τῶν νώτων μεθ' ὑπομονῆς τὰ ταλαιπώρα ὄναρια καθ' ἐκάστην πρωΐαν, ἀναγγέλλουσι δὲ δι' ἤχηρᾶς φωνῆς οἱ πλανόδιοι λαχανοπῶλαι· καθεὶς γινώσκει ὅποιαν εὐχάριστον ποικιλίαν ἐπιφέρει εἰς τὰ ἐδέσματα ἢ ἄφθονος αὐτῆ παραγωγή τοῦ φυτικῆ βασιλείου. Παραλείπομεν τοὺς σικυούς, καὶ τὸν δροσερόν ὀπόντων, τὸ παγωτὸν τῶν πτωχῶν ὡς θὰ ἡδύνατό τις νὰ τοὺς ἀποκαλέσῃ, οὓς ἐξχοπέλλει πρώτη ἢ Σῦρος, ὁ ἐξυμνηθεὶς παρὰ τοῦ Ὀρφανίδου αὐχμηρὸς σκόπελος τοῦ Αἰγαίου, ἢ Σῦρος, ἥτις μὴ ἀρκομένη εἰς τὴν ἐπίδρασίν της ἐπὶ τῆς ἐν γένει ἐμπορικῆς ἀγορᾶς, δρᾷ ἐπαισθητῶς καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐδωδίων, πέμπουσα πρὸς πώλησιν τὰ πρωϊμώτατα προϊόντα τῶν λεπτογέων κήπων της. Ἀξία ὅμως ἰδιαίτερας μνείας εἶνε ἀναντιρρήτως ἡ *ντομάτα*, τὸ χάριμα τοῦτο τοῦ μαγειρείου, τὸ εὐεργετικώτατον προϊόν τῆς τροφοδότιδος γῆς, τὸ ἀπαραίτητον ἐφόδιον πάσης ἐστίας, τὸ θέλγον καὶ τὸν πτωχὸν ἐργάτην, ὅστις περιόρουτος ἐκ τοῦ ἰδρώτος καταβροχθίζει μὲ ὄρεξιν ὑπὸ τὴν σκιὰν τὸ λιτόν του πρόγευμα παρὰ τὸ πεζοδρομίον καὶ τὸν πολυτάλαντον λίχον ὅστις ἐντροφᾷ εἰς τὴν πλουσίαν του τράπεζαν ἀπογευόμενος τὰ καρκεύματα, ὅσα σοφὸς τις τῆς μαγειρικῆς μύστης ἐπιτηδείως χάριν αὐτοῦ παρασκευάζει ἢ *ντομάτα*, ἥτις καὶ μετὰ τὴν ἐξοφάνισίν της ἐξακολουθεῖ νὰ παρέχῃ τὰς σημαντικὰς ἐδουλεύσεις της ἐν εἶδει πολλοῦ ὑπερύθρου, μετὰ στοργῆς παρασκευαζομένου ὑπὸ τῆς φιλεργοῦ οἰκοδεσποίνης. Καὶ ὅμως ὅπως ὄλαι αἱ ἐπωφελεῖς ἀνακαλύψει αἱ εἰς τὴν εὐημερίαν τῆς ἀνθρωπότητος συντελοῦσαι καὶ ἡ χρῆσις τοῦ κονδύλου αὐτοῦ, — *στρῦγγου τοῦ Λυκοπερσικοῦ*, κατὰ τὴν βοτανικὴν, ἥτις ἔχει τὴν *μανίαν* ν' ἀλλοιώνῃ μέχρι τοῦ ἀκατάληπτου τὰ κοινὰ ὀνόματα, συγγενοῦς τῆς πατάτας (*στρῦγγου τοῦ κονδυλορρίζου*) καὶ τῆς μελιτζάνας (*στρῦγγου τοῦ ἐδωδίου*) πάντων ἐκ τοῦ γένους τῶν σολανοειδῶν — πολὺ ἐβράδυνε νὰ γείνη πάγκοινος ἕνεκα τῆς δυσπιστίας ἢ τῆς ἀδιαφορίας τοῦ κοινού. Ἐν τῇ χώρᾳ μας ἡ εἰσαγωγή αὐτῆς δὲν χρονολογεῖται ἀπὸ πολλοῦ σχετικῶς. Ἐν Ἀθήναις εἰσῆχθη περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος παρὰ τῶν Φραγκισκανῶν μοναχῶν, καὶ τόσον ἠγνοοῦντο αἱ ἰδιότητες αὐτῆς, ὥστε κατ' ἀρχὰς οἱ κάτοικοι κατεσκευάζον ἐξ αὐτῆς γλύκισμα! Εἰς δὲ τὸ Πήλιον καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἐμφύτευσίν της ἐκόπτετο καὶ ἡσθίετο ἄωρος, ἀπεβρίπτετο δὲ ἡ ὄριμος ὡς σεσηπυῖα καὶ ἄχρηστος! Ἀλλ' ἀγωνᾶ σφοδρότερον καὶ πεισματωδέστερον ἐδέησε νὰ ὑποστῇ τὸ γεώμηλον πρὶν ἢ εἰσαχθῆ εἰς Εὐρώπην καὶ καταστῇ ἡ πρόχειρος καὶ εὐθηνῆ τροφή τόσον μυριάδων ἀτόρων. Ἐχρειάσθη πρὸς τοῦτο ἡ ἀκατάβλητος ἐπιμονὴ τοῦ ἀγα-

θοῦ Παρμαντιέ, εἰς ὃν οἱ συμπολιταίτου εὐγνωμονοῦντες ἴδρυσαν ἀνδριάντα πρὸ μικροῦ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως ἑκατονταετηρίδος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἐστέφη διὰ τῆς νίκης ὁ φιλόανθρωπος αὐτοῦ ἀγών. Εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ γεώμηλον εἰσῆχθη πολὺ μεταγενέστερον, πρῶτος δὲ φροντίσας περὶ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ τῆς καλλιεργείας του ὑπῆρξεν ὁ αἰοίδιμος Κυβερνήτης. Διηγοῦνται μάλιστα τὸ ἐξῆς ἀνεκδοτόν. Ἄρα τῇ ἀφίξει εἰς Νεάπολιν φορτίου γεωμήλων, ὅπερ εἶχε προαγγεῖλει, παρεκάλεσε τοὺς γεωκτῆμονας καὶ γεωργοὺς νὰ παραλάβωσι δωρεὰν ποσόν τι ἐξ αὐτοῦ· ἀλλ' ἐκεῖνοι δυσπιστοῦντες πρὸς τὴν ἀξίαν καὶ τὰ ὄφελι τοῦ ἀγνώστου προϊόντος ὤκνησαν καὶ ἠδιαφύρησαν. Τότε ὁ Καποδίστριας κατέφυγεν εἰς στρατήγημα τιμῶν τὴν εὐφυΐαν του καὶ ἐμφαῖνον τὴν ὀξυδέρκειαν μεθ' ἧς διεγίνωσκεν ἐν πολλοῖς τὸν ἑλληνικὸν χαρακτήρα· διέταξε ν' ἀποβιβάσθῃ τὸ φορτίον εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἔταξε δῆθεν φρουροὺς περὶ αὐτὸ πρὸς ἀσφαλῆ φύλαξίν του· οἱ περιφρονήσαντες τότε τὰ δωρεὰν παρεχόμενα αὐτοῖς γεώμηλα, μόλις τὰ εἶδον φρουρούμενα, ἔσπευσαν νὰ τὰ ὑπεξαίρεσωσι διὰ νυκτός· οὕτω, διὰ νὰ ἐπέλθῃ ἀγαθὸν ἀποτέλεσμα, διὰ νὰ εἰσαχθῆ βαθμηδὸν καὶ γενικευθῇ ἡ χρῆσις τοῦ γεωμήλου εἰς τὴν πατρίδα μας, παρέστη ἀνάγκη προηγουμένης συγκαταβατικῆς παραβάσεως μιᾶς τῶν παραγγελιῶν τοῦ Δεκαλόγου!

Πλὴν ὅπως ἐπέλθωσι τὰ δῶρα ταῦτα τοῦ θέρους, ὅπως ὠριμάσωσι κανονικῶς καὶ ἐγκαίρως ὅπως κρεμασθῇ πέπειρος ἀπὸ τοῦ εὐθαλοῦς βλαστοῦ τῆς ἀμπέλου ὁ βότρυς τῆς σταφίδος, τοῦ πολυτιμοτάτου τῆς χώρας μας προϊόντος, ἀπαιτεῖται θερμότης. Ἡμέρα τῇ ἡμέρα αἱ πρῶν ἄτονοι ἡλιακαὶ ἀκτῖνες ἀποκτῶσι σθένος· ὁ ὑδράργυρος τοῦ θερμομέτρου ἀνέρχεται ὀλονέν· ὁ καύσων καθίσταται ἀφόρητος. Ἀνέκαθεν αἱ Ἀθηναὶ πολλὰ ἔπασχον ἐκ τοῦ θερινοῦ καύσανος· ἀλλ' ἰδιαζόντως εἶνε ὑποκειμένη εἰς αὐτὸν ἡ νέε πόλις, κακῶς χαραχθεῖσα καὶ ἀκατάλληλος πρὸς τὸ κλίμα τοῦ τόπου ρυμοτομηθεῖσα ὑπὸ τῶν γερμανῶν μηχανικῶν. Ἀναλόγως πρὸς τὰς ὁδοὺς, σχετικῶς εὐρείας καὶ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἀναπεπταμένας εἰς τὸ καῦμα τοῦ ἡλίου ἰδίως αἱ οἰκοδομαὶ εἶνε χθαμαλαί, ἐπόμενως δὲ ἡ σκιὰ ὀλίγη· αἱ δενδροφυτεῖαι σπανίζουσι καὶ τὰ ὕδατα δὲν ἀφθονοῦσιν· τὸ ἔδαφος πυρακτοῦται· τὰ θερμὰ μόρια τῆς στροβιλιζομένης κίνεως εἰσδύουσιν ὀδυνηρῶς εἰς τὰ βλέφαρα τοῦ διαβάτου. Κατὰ τὰς ὥρας τῆς μεγίστης ἐντάσεως τῆς θερμότητος ἡ κίνησις καὶ ἡ ζωὴ αὐτῆ φαίνεται παύουσα ἐπὶ τινὰς ὥρας καὶ ἡ μεσημβρινὴ ἀνάπαυλα ἐπιβάλλεται ὡς ἀνάγκη. Ὁ ἰδρῶς ρεεῖ ἀφθονος, ὁ ὄργανισμὸς χαλαροῦται, ἡ κόπωση καταλαμβάνει τὸ πνεῦμα, ἀκατάσχετος δ'

ἀναπτύσσεται ἐν τῇ ψυχῇ ὁ πόθος τῆς δρόσου καὶ τοῦ ἀέρος τῆς ἐξοχῆς. Ἐπὶ Τουρκοκρατίας οἱ εὐποροὶ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν πολὺ πρὶν ἢ ἐπιστῆ ἢ ὦρα τῶν κυνικῶν καυμάτων ἀπεσύροντο πανοικεῖ εἰς τὰς ἀνά τὴν πεδιάδα ἐσπαρμένας μικρὰς ἀγροτικὰς ἐπαύσεις, ἐνθα διέμενον μέχρι τέλους τῆς συγκομιδῆς ἔκλειον τὰς ἐν τῇ πόλει οἰκίας των καὶ τὰ ἐργαστήριά των ἀμέριμνοι, διότι ἡ ἐξουσία τοῦ ζαμπιτη, τοῦ ὀθωμανοῦ διοικητοῦ, ἐπηγρύπνει τελεσφόρως ἐπὶ τῆς κοινῆς ἀσφαλείας καὶ ἂν ἐπήρχετο εἰς τὸν νοῦν κακοποιοῦ τινος ἡ ἀρβανιτᾶ, ὡς ἐλέγοντο οἱ ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως διαμένοντες καὶ ἐνίοτε εἰς ληστρικὰς πράξεις ἐπιρρεπεῖς ὀπλίται, ἢ ὄρεξις τῆς κλοπῆς, ἢ ἀγχόνῃ δὲν ἐβράδυνε νὰ στηθῆ διὰ νὰ τιμωρηθῆ μετὰ συνοπτικὴν διαδικασίαν ὁ δράστης. Ἐν περιστατικὸν ἀξιοσημείωτον τῆς τοιαύτης ἐτησίου ἐξόδου τῶν Ἀθηναίων ἦτο καὶ τοῦτο, ὅτι αἱ ἀρχοντικαὶ οἰκογένειαὶ μετέβαινον ἐφ' ἵππων εἰς τὰς ἐξοχὰς των, ἀπαξιῶσαι νὰ μεταχειρισθῶσι διὰ τὴν μεταφορὰν ὑποζύγια ταπεινότερα, καὶ ἐπειδὴ τόσοι πολλοὶ ἵπποι δὲν εὐρίσκοντο πάντοτε εἰς τὴν διάθεσιν μιᾶς οἰκογενείας, ἐδακνίζετο αὕτη ἐξ ἄλλων συγγενικῶν, καὶ ἡ ἀναχώρησις τοιούτοτρόπως ἐνηργεῖτο ἐκ περιτροπῆς καὶ οὐχὶ ταυτοχρόνως. Βραδύτερον, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἔθνους καὶ τὸν βαθμιαῖον συνοικισμὸν τοῦ Πειραιῶς, οἱ κάτοικοι τῆς πρωτευούσης ἀπέκτησαν ἐν τῷ ἐπιειφῷ τούτῳ ἐνδιαίτημα θερρινῆς ἀναψυχῆς, παρέχον ζωογόνον ἀέρα τῆς θαλάσσης καὶ εὐκολίας διὰ τὰ θαλάσσια λουτρά. Ἡ μάλιστα τῶν ἀμαξηλατῶν ἐκρῶτει ἀδικόπως παρὰ τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως, διότι, ἐννοεῖται, τότε ἡ μεταφορὰ ἐνηργεῖτο μόνον δι' ἀμαξῶν ἢ χουν αἱ φωναί: «Ἄλλος γιὰ τὸν Περαιᾶ!» καὶ ἀφοῦ ἡ ἀμαξά ἐπληροῦτο μέχρις ἀποπνιγμοῦ, ἀνεχώρει καλπάζουσα. Τὸ ἀγῶγιον ἦτο εὐθηνόν· πεντήκοντα λεπτὰ ἐπλήρωεν ἕκαστος ἐπιβάτης διὰ τὰς πρώτας θέσεις, τεσσαράκοντα δὲ διὰ τὰς δευτέρας. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θέρους ἡ Τερψιθέα τοῦ Πειραιῶς ἔσχε τὰς λαμπρὰς τῆς δόξης τῆς ἡμέρας καὶ ὅτε ἀκόμη, τῆς συγκοινωνίας ἀναπτυχθείσης, οἱ Ἀθηναῖοι ἀπεδήμουν ἀθροῖς πρὸς θερρινὴν δικμονὴν εἰς Αἴγιαν, εἰς Πόρον, εἰς Ἰδραν, εἰς Σπέτσας. Οἱ ἀπορώτεροι προετίμων διὰ τὰ θαλάσσια λουτρά τὸ Φάληρον, ὅχι τὸ νέον τὸ τεχνικῶς ἀνακῦψαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, τὸ ζῶν φαντασιώδη καὶ ἐπιπλαστον βίον διακλείποντος ἠλεκτρικοῦ φωτός, ἀτερπῶν θεαμάτων καὶ γαλλικῶν συνδιαλέξεων, τὸ θεωρούμενον ἀνέκαθεν ὡς ἐστία πυρετῶν ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε οὐδεὶς ἀγρότης ἐτόλμα νὰ διανυκτερεύσῃ ἐν αὐτῷ ἀψηφῶν τὸν νοσογόνον του ἀέρα· ἀλλὰ τὸ παλαιὸν Φάληρον, ὅπου ἀκόμη

καὶ σήμερον μακρὰ φορτηγὰ ἀμάξια μεταφέρουσι καθ' ἐσπέραν φυρμὸν συμπαγῆ ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδῶν χάριν λουτρῶν, ὅπου ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν φῶς τῆς ἀμφιλύκης παρὰ τὰς ἀμῶδεις αὐτοῦ παραλίας διακρίνει συνταράσσοντα τὰ γαλήνια ὕδατα σμήνη ἀνήσυχα καὶ θορυβώδη Ναϊάδων λευκοχιτῶνων καὶ Τριτῶνων ἐν ἀδαμιαία περιβολῇ. Τὸ παλαιὸν Φάληρον ἠγάπα πολὺ καὶ ἡ αἰμυνηστος βασιλίσα Ἀμαλία, ἣτις αὐτόθι μετέβαινε χάριν θαλασσιῶν λουτρῶν καὶ τὸ θέρος, ὀρθραιάτατα, ἐγειρομένη τοῦ ὕπνου τὴν τρίτην μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὥραν εἰς αὐτὴν δὲ ὀφείλεται καὶ ἡ κατασκευασθεῖσα ἕως ἐκεῖ καλὴ ὁδὸς μετὰ τῆς ἐν αὐτῇ δενδροστοιχίας. Μέρη ἐξαιρέτα πρὸς θερρινὴν διατριβὴν διὰ τὴν εὐκρασίαν τοῦ ἀέρος των, διὰ τὴν χλοερότητά των, διὰ τὴν ἀφθονίαν τῶν ὑδάτων των ἦσαν πάντοτε καὶ αἱ παρὰ τὰς ὑπαιρείας τοῦ Πεντελικοῦ κῶμαι τῆς Κηφισίας, τοῦ Ἀμαρουσίου, τοῦ Χαλανδρίου. Εἰς Κηφισίαν διέτριβεν ἐνίοτε καὶ ὁ βασιλεὺς Ὁθων περιφερόμενος μὲ ἀπλοῦν ἐπὶ κεφαλῆς σκιάδιον ὑπὸ τὸν ἱστορικὸν πλάτανον, αὐτόθι δὲ ἀνήγειρον ἔκτοτε χαριέσσας θερρινὰς ἐπαύσεις πολλοὶ τῶν εὐπορούντων. Δὲν ἐγένετο ὅμως εἰμὴ βραδέως κέντρον ἐξοχικὸν προσιτὸν εἰς τὸ πλῆθος, τὸ μὲν ἕνεκα τῆς ἐλλειποῦς συγκοινωνίας, τὸ δὲ διότι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἐλυμαίνοντο τὰ περίχωρα τῆς πρωτευούσης λησταὶ ἐπίφοβοι. Οὐχὶ σπανίως ὁ Μπίμπισης καὶ ὁ Νταβέλης, οἱ ἐπισημότεροι αὐτῶν, ἐνεφανίζοντο ἀπρόσκλητοι μετὰ τὸ ὄμιλον τῶν δαιτυμόνων συμποσιαζόντων εἰς τὰς παρὰ τὴν κώμην γραφικὰς τοποθεσίας ἢ κατελαμβάνον τὴν ὁδὸν καὶ ἐλήστευον τοὺς διαβάτας ἐγγύτατα τῆς πρωτευούσης.

Ἐνταῦθα θὰ ἦτο καιρὸς νὰ λαλήσω περὶ τῶν διασκεδάσεων καὶ τῶν νυκτερινῶν τῶν Ἀθηνῶν θεαμάτων ἄλλ' ἀναβάλλω τὰ περὶ αὐτῶν εἰς προσεχῆς κεφάλαιον τῶν χρονικῶν μου, διότι ὑπὲρ τὸ δέον ἐξετάθη τὸ παρὸν καὶ πολὺ φοβοῦμαι μήπως ὅσοι τῶν ἀναγνωστῶν δὲν ἤκουσαν ἐφέτος τὸν τέττιγα, περὶ οὗ ἐν ἀρχῇ ἔλεγον, δὲν ἔχουν ἀνάγκην πλέον νὰ τὸν ἀκούσωσιν, ὑποστάντες τὴν ἀκράσιν τῆς παρούσης ἀτελευτήτου λέσχης.

ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΣ.

Διὰ τινὰς ἀνθρώπους ἡ ἀνάγνωσις εἶνε ἄχρηστος, διότι αἱ ἰδέαι διέρχονται διὰ τοῦ ἐγκεφάλου των, ἀλλὰ δὲν ἀφίνουσιν ἔχνη τῆς διαβάσεως αὐτῶν.